

7-5-1966

..... Ἀπὸ τὴν Ποντιακὴ λαογραφία

..... Σ Η Μ Α

- Ο.- Σκοποὶ καὶ τραγούδια ἀπὸ διάφορες περιοχὲς τοῦ Πόντου.- Ἐπιμέλεια
ἐκπομπῆς Στάθη Εὐσταθιάδης. Στὴ λύρα ὁ Γεώργιος Κουσίδης καὶ ὁ Γεωργίου-
λης Κουγιουμτζίδης.

..... τὸ σῆμα σβῆνει

- Ο.- Σήμερα τὸ πρόγραμμά μας περιλαμβάνει σκοποὺς καὶ τραγούδια ἀπὸ
διάφορες περιοχὲς τοῦ Πόντου. Καὶ θὰ ἀρχίσωμε μὲ τὸ ποντιακὸ δημοτικὸ
τραγούδι τοῦ Μονόγιαννε. Εἶναι τοῦ Ἀνατολικοῦ Πόντου. Τὸ θρυλικὸ τοῦ-
το ᾄσμα ἀπαχῆ~~ει~~ καὶ πανάρχαια ἐλληνικὴ παράδοση καὶ ἐλληνικὸ ἥρωϊκὸ
πνεῦμα τῆς δοξασμένης ἀκριτικῆς περιόδου, ἀλλὰ καὶ εὐασισθησιὰ καὶ γεν-
ναϊότητα ὑπερήφανης ποντίας, ποὺ ὑπερασπίζει τὸν ἀγαπημένο της σύντρο-
φο μπροστὰ στὸ ἄγριο θεριὸ, τὸν δράκο.

Ἡ γυναίκα τοῦ Μονόγιαννε κατανικᾷ τὸν δράκο καὶ ταυτόχρονα τὸν
ἐξημερώνει.

Ἡ κατάληξη τοῦ τραγουδιοῦ εἶναι πολὺ ἐντυπωσιακὴ. Ἐντρομος ὁ
δράκος ἀπὸ τὴν γενναϊότητα τῆς ποντίας ἡρώιδας, ρωτᾷ νὰ μάθῃ ποιά εἶ-
ναι ἡ γενιά της καὶ ἐκείνη ἀπαντᾷ:

Ὁ κύρι' μ' ἀστουὺς οὐρανοὺς κι' ἡ μάνα μ' ἀσ' τα νέφια
τ' ἀδέλφια μ' στᾶφνε καὶ βροντοῦν καὶ γὰ γροιλεῶν δράκους

Ἐποτάσσεται ὁ δράκος, συνθηκολογεῖ καὶ θέλει ἀκόμη νὰ ἐξημερωθῇ.
Θέλει νὰ συναδελφωθῇ μὲ τὴν οὐκογένεια τοῦ Μονόγιαννε.

Καθὼς καὶ λές νὰ κόρασον, ἄμε κι' ἀπ' ὅθεν ἔρθες.

Ἄς ἔν ὁ Γιάννης ἀδελφὸ μ' κι' ἡ κάλη ἀτ' ἡ νύφε μ'

..... ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

- Ο.- Ἐνας σκοπὸς τῆς Σάντας ἔχει τώρα σειρά. Εἶναι τὴν σέ ἀργό ρυθμό,
τραγούδι τῆς διασιέδασης, ἐπιτραπέζιο.

..... ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

- Ο.- Καὶ τώρα δύο χοροί. Σαρλ-κουζ ὁ πρῶτος. Δέν χορευόταν μόνο στὸν
Ἀνατολικὸ Πόντο γενικά, ἀλλὰ καὶ στὴν περιοχὴ Κάρς. Ἡ μελωδία σέ κάθε
περιοχὴ παρουσιάζει βέβαια διάφορες παραλλαγές.

..... ΛΥΡΑ - ΤΡΑΓ

- Ο.- Ὁ δεύτερος χορὸς εἶναι ἀρκετὰ ζωηρὸς.- Λετσίνα, λετσίνα. Εἶναι
γνωστὸς σέ ἀρκετὲς περιοχὲς τοῦ Πόντου.

. Λ Υ Ρ Α

Ο.- Σὺνεχίζομε τὸ πρόγραμμά μας μὲ πονετικά διόστιχα τῆς ξενιτειᾶς.

. Λ Υ Ρ - Τ Ρ Α Γ

Ο.- Ὅμορφα διόστιχα τῆς ἀγάπης.

. Λ Υ Ρ - Τ Ρ Α Γ

Ο.- Ἀκολουθεῖ ἓνας σκοπὸς τῆς Τσιμερᾶς.

. Λ Υ Ρ - Τ Ρ Α Γ

Ο.- (Τὰ ἀφιερῶνουν οἱ Νικόλαος Ἐλευθεριάδης ἀπὸ τὴν Δυτικὴν Γερμανία στοὺς δικούς του στὴ Λειβαδίτσα Γιαννιτσῶν, Ἀναστάσιος Ἀγαθαγγελίδης, Παλαιὸν Γυναικὸνιστρον Κιλικίς στὸν Γεώργιο Μασμανίδη στὶς Πετράδες Κιλικίς, Νικόλαος, Ἀθηνᾶ, Χρήστος, Ἰωάννης καὶ Γεώργιος Παπαδόπουλος, ὅλη αὕτὴ ἡ οἰκογένεια ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ στὸν γιὸ τους καὶ ἀδελφὸ τους Κωνσταντῖνο Παπαδόπουλο, στὴν Θεσσαλονίκη, Εὐγενία Κυνηγοπούλου ἀπὸ τὴν Γερμανία στὸν σύζυγόν της Δημήτριο στὴν Οἰνὴ Κοζάνης καὶ στοὺς γονεῖς της στὴ Βέροια, Σταῦρος Γραμματινίδης στὸν Χριστόφορο Γιαννουλίδη στὴν Πολίχνη, Χαράλαμπος Τσαλικίδης, Σιῆτη Κοζάνης, στὸν φίλο του Παναγιώτη Γρηγοριάδη στὴ Θεσσαλονίκη καὶ ὁ Παναγιώτης Κανάρης στὴν μητέρα του Εὐαγγελία στὴ Θεσσαλονίκη.).

Ο.- Κλείνομε τὸ πρόγραμμά μας μὲ σόλο λύρα.

. Λ Υ Ρ Α

Ο.- Κοντὰ σας καὶ πάλι τὸ ἐρχόμενο Σάββατος τὴν ἴδια ὥρα.

. Σ Η Μ Α

Ο.- Ἀκούσατε στὸ σημερινὸ μας πρόγραμμα σκοποῦσιν αἱ τραγούδια ἀπὸ διάφορες περιοχὲς τοῦ Πόντου. Ἐπιμέλεια ἐκπομπῆς Στάθη Εὐσταθιάδης. Στὴ λύρα ὁ Γεώργιος Κουσίδης καὶ ὁ Γιωργούλης Κουγιουμτζίδης.

. τὸ σῆμα σβῆνει

Ο.- ἓνας σκοπὸς τῆς ἐκπομπῆς αὐτῆς, εἰς τὴν ὁποίαν, καὶ τὰς αἰτίας, καὶ τὰς ἀποτέλειαις, τῆς διακομιδῆς, ἐπιτελεῖται.

. Λ Υ Ρ - Τ Ρ Α Γ

Ο.- Ἡ ἰσὺς δύο χοροὶ. Ἐκπ. - μου, ὁ πρῶτος, ἀπὸ χορευτῶν μόνον στὸν Ἀνατολ. Πόντο γενικῶς, ἀλλὰ καὶ στὴν περιχὴ αὐτῆς. Ἡ μετέωρος δὲ καὶ ἡ περιχὴ παρουσιάζει ἀρκετὰ διάφορα παραλλαγὰς.

. Λ Υ Ρ - Τ Ρ Α Γ

Ο.- Ὁ δεύτερος χορὸς εἶναι ἀρκετὰ ζωηρὸς. - Λετοῖνα, Λετοῖνα. Εἶναι γὰρ πρὸς ἀρκετὰς περιοχὰς τοῦ Πόντου.